

Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Seimo valdybai
cc. Lietuvos Respublikos Prezidentui J.E. Gitanui Nausėdai

Centro partijos-Tautininkų

PRAŠYMAS

DĖL KREIPIMOSI Į KONSTITUCINĮ TEISMĄ IŠVADAI

2020-11-03

Pareiškėjas:

Centro partija-Tautininkai, įm. kodas 195725380

Pirmininkas Naglis Puteikis

Adresas korespondencijai: Gedimino 53, Vilnius,

El. adr.: naglis.puteikis@lrs.lt, tel.: +370-698-42136

Centro partija-Tautininkai (kitur tekste – Pareiškėjas), vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 105 str. 3 d. 1 punktu, Seimo rinkimų įstatymo 86 str. 6 dalimi, 95 straipsniu, o taip pat Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo š.m. spalio 22 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. eR-112-415/2020 (žr. prie šio Prašymo prisegtą Priedą Nr. 1) dėl Centro partijos-Tautininkų spalio 21 d. skundo šiam teismui (žr. Priedą Nr. 2) ir žemiau išdėstytomis aplinkybėmis bei argumentais prašo Lietuvos Respublikos Seimo kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą išvadai dėl galimų Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų **Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje Nr. 61**. Šis prašymas pateikiamas pakartotinai po to, kai toks pat prašymas buvo du kartus nusiųstas Lietuvos Respublikos Prezidentui J.E. Gitanui Nausėdai (atsakymus į abu prašymus žr. Priede Nr. 9).

Į spalio 26d. kreipimąsi Prezidentas atsakė, kad esą buvo kreiptasi per anksti, nes esą reikia kreiptis tik per 24 valandas nuo galutinių Seimo rinkimų rezultatų paskelbimo, tačiau šiame atsakyme Pareiškėjui drauge buvo nurodyta, kad Centro partija-Tautininkai esą išsaugo teisę pateikti tokį pat prašymą pakartotinai (žr. Priedą Nr. 9). Nors Seimo rinkimų įstatymo 86 str. 6 dalis sako, kad prašymas turi būti pateiktas **ne vėliau** [paryškino Pareiškėjas] kaip per 24 val. ir nedraudžia kreiptis anksčiau, kai yra skundžiami Seimo rinkimų pirmojo balsavimo turo rezultatai **po balsavimo** [paryškino Pareiškėjas], kaip ir buvo šiuo atveju, tačiau Pareiškėjas įvykdė Prezidento nurodymą ir įteikė prašymą kreiptis į Konstitucinį Teismą spalio 31 d., iki to laiko pakartotinai kreipėsis su skundu į VRK, įtraukdamas į šį skundą kai kurias naujas aplinkybes, kurios tapo žinomos Pareiškėjui. Pakartotinio Pareiškėjo skundo VRK neišnagrinėjo, nes esą jo argumentai buvo tokie patys kaip ir Pareiškėjo prašyme, įteiktame po balsavimo pirmame ture, todėl šias naujas aplinkybes bei argumentus Pareiškėjas įtraukė spalio 31d. į pakartotinį papildytą prašymą Prezidentui. Per visą šį laiką Pareiškėjas neturėjo galimybės su analogišku prašymu kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą, nes Seimo posėdžiai nebuvo numatyti ir jų sušaukti praktiškai nebuvo jokios galimybės.

Į Pareiškėjo spalio 31 d. prašymą Prezidentas lapkričio 2 d. vėlai vakare atsakė (žr. Priedą Nr. 9), kad kreiptis į Konstitucinį Teismą Prezidentas atsisako dėl dviejų motyvų: 1) nes jis turi tokią diskreciją, kai abejoja dėl Pareiškėjo pateiktų argumentų ar buvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, 2) nes Prezidentas nenustatė aplinkybių, „leidžiančių abejoti“ VRK priimtais sprendimais dėl Pareiškėjo prašymų ar galutinių rinkimų rezultatų nustatymo.

Pareiškėjo nuomone, pagal Seimo rinkimų įstatymo 86 str. 6 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas neturi diskrecijos nesikreipti į Konstitucinį Teismą, kai Pareiškėjas yra tinkamas ir kai jis pateikė argumentus dėl galimų Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų. Be to, nėra jokio pagrindo abejoti Pareiškėjo argumentais dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų, tuo labiau kad dalį jų nustatė pati VRK. Pareiškėjas prašė Prezidento paklausti Konstitucinio Teismo ar šie ir kiti Seimo rinkimų įstatymo pažeidimai buvo tokie šiurkštūs, kad leistų abejoti ar VRK nustatė rinkimų rezultatus Deltuvos pietinėje apygardoje neginčijamai.

Natūralu, kad Prezidentas gali abejoti Pareiškėjo pateiktais argumentais, tačiau Prezidentas nėra teisminė institucija. Tam ir yra Konstitucinis Teismas, kad išnagrinėtų Pareiškėjo pateiktus argumentus dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų ir juos arba patvirtintų, arba paneigtų. Pareiškėjas, vadovaudamasis Seimo rinkimų įstatymo 86 str. 6 dalimi todėl ir prašė Prezidento, kad jis kreiptųsi į Konstitucinį Teismą, kuris pagal įstatymą vienintelis gali išsklaidyti Pareiškėjo abejones dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų. Jeigu pačiam Prezidentui kilo abejonių dėl Pareiškėjo argumentų pagrįstumo, tai jis tuo labiau turėjo kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad jis nustatytų, kiek pagrįsti Pareiškėjo pateikti argumentai. Pats Prezidentas juk net ir nieko nepasakė, kodėl jis mano, kad reikėtų abejoti Pareiškėjo argumentais. Nieko apie tai, kad Pareiškėjo prašymo argumentai būtų nepagrįsti Prezidentas nepasakė ir viešai komentuodamas Pareiškėjo prašymą. Visur Prezidentas pasisako tik apie tai, kad esą nebuvo nustatytos aplinkybės, leidžiančios abejoti VRK sprendimais dėl esminių rinkimų rezultatų nustatymo Deltuvos pietinėje apygardoje.

Lietuvos Respublikos Prezidento motyvas atmesti Pareiškėjo prašymą dėl to, kad esą nebuvo nustatytos aplinkybės, leidžiančios abejoti VRK sprendimais dėl esminių rezultatų nustatymo Seimo rinkimuose kelia nuostabą. Pirmiausia dėl to, kad Pareiškėjas kaip tik ir pateikė tokias aplinkybes. Pareiškėjas, remdamasis Seimo rinkimų įstatymo 86 str. 6 dalimi, kaip tik ir prašė kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad jis įvertintų ar Seimo rinkimų įstatymo pažeidimai leidžia VRK sprendimus dėl esą neginčijamai nustatytų esminių rinkimų rezultatų Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje pripažinti neteisėtais. Pareiškėjas nė neprašė Prezidento nustatyti ar Pareiškėjo pateiktos aplinkybės leidžia „abejoti VRK sprendimais“, kuriais nustatyti rinkimų rezultatai Deltuvos pietinėje apygardoje, ar jau neleidžia. Pareiškėjas tam ir pateikė Prezidentui prašymą kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad šis pagal savo kompetenciją nustatytų ar Pareiškėjo pateiktos aplinkybės leidžia VRK sprendimus dėl neginčijamai nustatytų rezultatų Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje laikyti teisėtais priimtais, esant nustatytiems Seimo rinkimų įstatymų pažeidimams, ar neleidžia. VRK nusprendė, kad nustatyti Seimo rinkimų įstatymo pažeidimai Deltuvos pietinėje apygardoje esą nesutrukdė nustatyti rinkimų rezultatų po pirmojo balsavimo turo. Pareiškėjas turi teisę dėl to abejoti ir teisinėje valstybėje turi teisę kreiptis į teismines instancijas, kad jos šias abejones arba išsklaidytų, arba patvirtintų. Pareiškėjas pagal Seimo rinkimų įstatymo 86 str. 6 dalį turėjo pagrindą tikėtis iš Lietuvos Respublikos Prezidento ne atsirašinėjimo, o pagalbos šioje galutinėje instancijoje priimant valstybei reikšmingą sprendimą dėl Tautos atstovavimo Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje. VRK turi prerogatyvą priimti sprendimus dėl rinkimų rezultatų ir jų aplinkybių. Visos politinės partijos, iškėlusios kandidatus (tarp jų ir Pareiškėjas), turi įstatymo nustatytą teisę šiuos sprendimus ginčyti, bet štai Lietuvos Respublikos Prezidentas nutarė užkirsti kelią šiai politinių partijų teisei, nes nutarė tiesiog neleisti Pareiškėjui ginčyti VRK sprendimo.

Tačiau blogiausia, kad Prezidentas pasirinko argumentą visai priešingą tam, ką jau yra išaiškinęs Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas. Iš toliau pateikto prašymo teksto bus matyti, kad Konstitucinis Teismas išaiškino, kad esant šiurkštiems Seimo rinkimų įstatymo pažeidimams visai ne Pareiškėjas (ir tuo labiau ne Lietuvos Respublikos Prezidentas) turi nustatyti aplinkybes, kurios galiausiai leistų ar nebeleistų abejoti sprendimais dėl rinkimų rezultatų nustatymo. Pareiškėjas savo prašymą Prezidentui, o taip pat ir šį savo Prašymą Seimui (toliau - Prašymas) kaip tik ir grindžia pirmiausia tuo, kad Konstitucinis Teismas jau yra išaiškinęs, kad esant šiurkštiems Seimo rinkimų įstatymo pažeidimams būtent VRK turi prievolę nustatyti aplinkybes, kurios leistų paneigti prezumpciją, kad tokie pat pažeidimai galėjo būti ir kitais, jos neištirtais atvejais. Pareiškėjo nuomone, būtent VRK tokių aplinkybių ir nenustatė, todėl Pareiškėjas tą ir ginčija.

Pareiškėjui, ginant savo teises ginčyti VRK sprendimus, neliko kitos galimybės kaip tiktai prašyti Lietuvos Respublikos Seimo kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl išvados (esant laiko apribojimams Pareiškėjas įterps šio savo Prašymo argumentus ir reikalavimus į Seimo nenumatytame posėdyje rengiamą atitinkamo nutarimo projektą). Pareiškėjas išnaudojo visas kitas galimybes, tarp jų ir teisę kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą (LVAT). Seimo rinkimų įstatymas suteikia teisę kreiptis į šį teismą ginčijant VRK sprendimus „iki balsavimo pabaigos“. Tačiau įstatymas aiškiai nenustato, kas laikoma balsavimo pabaiga – ar balsavimo pabaiga laikomas urnų uždarymas po pirmojo balsavimo turo, ar balsavimo pabaiga laikomas visų balsavimų pabaiga, t. y. urnų uždarymas rinkimų apylinkėse po visų pakartotinių balsavimų. LVAT, kaip ir analogiškoje byloje prieš 8 metus, pasirinko aiškinimą, kad po bet kurio balsavimo pabaigos asmenys, ginčijantys VRK sprendimus, privalo kreiptis į Konstitucinį Teismą (per Lietuvos Respublikos Prezidentą arba per Lietuvos Respublikos Seimą).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas spalio 22 d. nutartyje konstatavo, kad: „*Pareiškėjai siekia užginčyti įvykusio balsavimo rezultatus Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje (Nr. 61) ir prašo panaikinti VRK sprendimus, kurie yra priimti po balsavimo, įvykusio 2020 m. spalio 11 d. Toks ginčas nagrinėtinas ir skundas dėl VRK sprendimo turi būti paduodamas laikantis Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje nustatytos tvarkos ir terminų*“. Seimo rinkimų įstatymo 86 str. 6 dalis nustato, kad: „*6. Partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius /.../ Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimus arba jos atsisakymą nagrinėti skundus dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų ne vėliau kaip per 24 valandas po to, kai oficialiai paskelbiami rinkimų galutiniai rezultatai* [paryškino Pareiškėjas], *gali apskųsti Seimui ar Respublikos Prezidentui. Tokiais atvejais Seimas ar Respublikos Prezidentas ne vėliau kaip per 48 valandas kreipiasi į Konstitucinį Teismą su paklausimu dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo.*“ Vyriausioji rinkimų komisija spalio 18 d. atsisakė nagrinėti Pareiškėjo prašymą, taip kaip nustato Seimo rinkimų įstatymas, ir priėmė sprendimus, kurie galimai prieštarauja šiam įstatymui. Tačiau pagal Seimo rinkimų įstatymą, pasibaigus balsavimui (Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas spalio 22 d. nutartyje išaiškino, kad šiuo atveju kalbama būtent apie balsavimą pirmame ture) nebuvo ir nėra kito būdo Pareiškėjui skųsti VRK sprendimų ar neveikimo - tik kreiptis į Prezidentą arba Seimą dėl Konstitucinio teismo išvados. Pareiškėjo manymu, jei pirmajame Seimo rinkimų ture nebuvo neginčijamai nustatyti balsavimo rezultatai (t. y., jei nebuvo neginčijamai nustatyta kandidatų pora dalyvaujanti antrame rinkimų ture), tai ir antrojo turo rezultatai negalės būti nustatyti neginčijamai, todėl nėra pagrindo laukti galutinių rinkimų rezultatų nustatymo (Jau minėta, kad įstatymas nustato galutinį kreipimosi terminą ne vėliau kaip 24 val. po nustatytų galutinių rezultatų paskelbimo, bet nedraudžia kreiptis iki galutinio rinkimų rezultatų nustatymo, jeigu skundžiamieji VRK sprendimai ar neveikimas įvyko po balsavimo pirmajame ture; praktikoje šios įstatymo nustatytos teisės įgyvendinti nėra galimybės).

Pažymėtina, kad susiklosčius panašiai teisinei situacijai prieš 8 metus tuometinė Lietuvos Respublikos Prezidentė, vadovaudamasi SRĮ 86 str. 6 d., o taip pat Lietuvos Respublikos Seimas kreipėsi į Konstitucinį Teismą. Konstitucinis Teismas panaikino VRK sprendimus kai kurios vienmandatėse apygardose ir tris mandatus daugiemandatėje apygardoje; VRK sprendimai buvo pripažinti šiurkščiai pažeidę Seimo rinkimų įstatymą ir jos pirmininkas buvo priverstas atsistatydinti.

Pareiškėjas kaip ir prieš 8 metus atitinka Seimo rinkimų įstatymo 86 str. 6 dalies reikalavimus, nes yra politinė partija, iškėlusė kandidatus į Seimo rinkimus ir savo kandidatą konkrečiai Deltuvos pietinėje apygardoje.

Atsižvelgiant į tai, kad:

1. Š. m. spalio 11 d. įvyko Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų pirmasis turas. Pareiškėjo iškeltas kandidatas į Seimo narius Kristupas Augustas KRIVICKAS šiuose rinkimuose dalyvavo Deltuvos pietinėje (Nr. 61) rinkimų apygardoje. Vyriausioji rinkimų komisija (toliau - VRK) savo spalio 18 d.

sprendimu Nr. Sp-252 (toliau – Sprendimas) šioje vienmandatėje rinkimų apygardoje paskelbė rinkimų rezultatus, pagal kuriuos Pareiškėjo iškeltas kandidatas Kristupas Augustas KRIVICKAS po pirmojo rinkimų turo galimai liko trečias. VRK šio Sprendimo priede „2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai. Rinkimų rezultatai vienmandatėse rinkimų apygardose“ (žr. prie šio Prašymo prisegtą Priedą Nr. 3) nustatė Seimo rinkimų rezultatą Deltuvos pietinėje apygardoje: „Rinkimų rezultatas - reikalingas pakartotinis balsavimas. Pakartotiniame balsavime dalyvaus Agnė BALČIŪNIENĖ ir Juozas VARŽGALYS“. Pagal VRK paskelbtus rezultatus skirtumas tarp į antrą Seimo rinkimų turą (pakartotinį balsavimą) patekusių kandidato Juozo VARŽGALIO ir trečioje vietoje likusio Kristupo Augusto KRIVICKO yra 139 balsai, kas sudaro vos apie 1 procentą nuo rinkimuose šioje apygardoje dalyvavusių piliečių balsų.

2. Deltuvos pietinėje apygardoje buvo apylinkių, kuriose pagal protokolus surašyti rinkimų rezultatai ženkliai skyrėsi nuo bendrų tendencijų. Viena iš tokių rinkimų apylinkių – tai Upninkų apylinkė (Nr. 25), kurioje greta to dar buvo nustatytas ir daugiau kaip dvigubai didesnis sugadintų rinkiminių biuletenių skaičius nei kitur šioje apygardoje bei vidutiniškai visose Lietuvos apygardose. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatas Juozas VARŽGALYS pagal paskelbtus pirminius rezultatus šioje rinkimų apylinkėje gavo daugiau kaip keturis kartus daugiau balsų (83 balsai) nei Kristupas Augustas KRIVICKAS (20 balsų). Juozas VARŽGALYS čia gavo ketvirtadalį visų balsų nuo galiojančių biuletenių, kai K.A. KRIVICKAS gavo tik 1/20 dalį balsų nuo galiojančių biuletenių. Pareiškėjas, pasirėmęs faktu, kad Upninkų apylinkėje yra nepaaiškinamai didelis sugadintų biuletenių skaičius, spalio 14 d. kreipėsi į Deltuvos pietinės rinkimų apygardos komisiją, prašydamas perskaičiuoti biuletenius pirmiausia Upninkų rinkimų apylinkėje, tačiau Deltuvos pietinės apygardos komisijos pirmininkė Diana Mackonienė elektroniniu būdu spalio 15 d. informavo VRK ir Pareiškėją, kad apygardos komisija atsisako perskaičiuoti balsus (citata: „*kadangi sugadinti biuleteniai rinkimų rezultatų neįtakoja, patikrinimas nebus organizuojamas*“).
3. Pareiškėjas spalio 16 d. kreipėsi į VRK, prašydamas įpareigoti Deltuvos pietinės rinkimų apygardos komisiją perskaičiuoti sugadintus biuletenius Upninkų rinkimų apylinkėje, įtardamas, jog dalis sugadintų biuletenių galėjo būti sugadinti tyčia, taip sumažinant balsų, paduotų už K.A. KRIVICKĄ skaičių. VRK šį Pareiškėjo skundą patenkino, spalio 18 d. priėmusi protokolinį sprendimą dėl „negaliojančių biuletenių perskaičiavimo“ Upninkų rinkimų apylinkėje (toliau tekste – Protokolas, žr. prie šio Prašymo pridedamą Priedą Nr. 4; o taip pat pagal elektroninę nuorodą VRK svetainėje: <https://www.vrk.lt/documents/10180/710318/2020-10-18+Nr.+P-36.docx/0a4ceb30-6e48-4a92-ad08-0e226c0d06cb>). Priėmusį šį sprendimą VRK posėdyje svarstant klausimą dėl rinkimų rezultatų nustatymo padarė pertrauką.
4. Perskaičiavus biuletenius paaiškėjo faktai dėl šiurkščių Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų šioje apylinkėje (žr. prie Prašymo pridedamas fotonuotraukas Priede Nr. 5):
 - 4.1. Nustatytas žymiai didesnis negaliojančių biuletenių skaičius negu Upninkų apylinkės komisija buvo surašiusi biuletenių skaičiavimo protokole (ne 17, bet 39).
 - 4.2. Nustatyta, kad reikšmingas negaliojančių biuletenių skaičius (net 9 negaliojantys biuleteniai) buvo įmaišytas tarp biuletenių, kurie buvo priskaičiuoti Juozo VARŽGALIO naudai (taigi, galutinis už šį kandidatą balsavusių skaičius tapo ne 83, kaip buvo surašyta apylinkės protokole, bet 74, kaip šiuo metu VRK oficialiai ir skelbia savo interneto tinklalapyje, o tai sudaro daugiau kaip 12,16 proc. „paklaidą“, anksčiau paskaičiuotą (t. y., primestą) Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidato Juozo VARŽGALIO naudai). Tuo pačiu pažymėtina, kad Upninkų apylinkės komisijos pirmininkę Rūtą Davalgienę delegavo taip pat LVŽS – būtent ta partija kurios naudai ir įvyko šis „aplaidumas“. Negaliojančių biuletenių įmaišymas pirmiausia ir daugiausia LVŽS kandidato naudai parodė, jog tai tikrai negalėjo įvykti atsitiktinai. Sąmoningas negaliojančių biuletenių įmaišymas ir toks (anot VRK) „aplaidumas“, patikrinant kandidatams priskiriamų biuletenių krūveles („grupes“ pagal Seimo

rinkimų įstatymą, žr. žemiau), galimai parodo jog šioje rinkimų apygardoje buvo taikyta rinkimų klastojimo technologija, kuri „praktikoje“ yra vadinama „lėle“.

- 4.3. Negaliojančių (taip pat sugadintų) biuletenių apskaitos bei skaičiavimo tvarką apibrėžia SRĮ 64 str., 76 str. 3 dalis, 77 str. 2 ir 4 dalys; ši tvarka Upninkų apylinkėje buvo pažeista. SRĮ 79 str. 2 dalies 3 p-tas nustato, kad protokole turi būti įrašytas sugadintų biuletenių skaičius, o to pačio straipsnio tos pačios dalies 8 p-tas nustato, kad protokole privalo būti įrašytas balsadėžėje rastų galiojančių biuletenių skaičius. Upninkų apylinkėje šie duomenys buvo arba iš viso neįrašyti, arba įrašyti neteisingi, tokiu būdu pažeidžiant ir šį Seimo rinkimų įstatymo straipsnį. Daugiamandatėje apygardoje šioje apylinkėje skaičiuojamų negaliojančių biuletenių panašus skaičius (8 biuleteniai) rasti įmaišyti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungai naudai priskiriamų biuletenių grupei. Tai taip pat rodo neatsitiktinį, galimai sistemingą įmaišymą (tikintis, kad santykiškai ne toks jau didelis neteisingai priskirtų biuletenių skaičius „klaidą“ užtikus gali būti paaiškinamas, išsigynus netyčiniu suklydimu).
- 4.4. Rasta nenustatytas skaičius neantspauduotų biuletenių (didesniojo dalis jų – Juozo VARŽGALIO naudai), o tai jau rodo Seimo rinkimų įstatymo straipsnių, nustatančių biuletenių apskaitos tvarką pažeidimą (74 str. 1 ir 2 d.). 77 str. 2 dalyje nustatyta, kad faktai apie rinkimų biuletenių skaičiavimo metu surastus neantspauduotus biuletenius turi būti įrašyti į protokolą, o atitinkamos rinkimų apylinkės komisijos primininkas apie tai nedelsiant privalo pranešti apygardos komisijai („aplaidumas“ privilegijuoto kandidato naudai naudojant neantspauduotus, galimai net ne rinkėjo įmestus biuletenius vėl rodo nesąžiningas procedūras); tie patys reikalavimai dėl neantspauduotų biuletenių yra nustatyti Seimo rinkimų įstatymo 80 str. 2 d., be to, neantspauduoti biuleteniai turi pagal šią dalį būti pripažinti negaliojančiais. Įstatymo nustatytos tvarkos dėl neantspauduotų biuletenių Upninkų apylinkėje buvo nesilaikoma. Tokios „paklaidos“ galėjo atsirasti galimai dėl to, kad apylinkės komisija taip pat nesilaikė ir Seimo rinkimų įstatymo reikalavimo, kad kiekviena krūvelė, kurioje sudėti biuleteniai pagal už šį kandidatą atiduotus balsus, turi būti perskaičiuota mažiausiai du kartus, skirtingų komisijos narių (SRĮ 77 str. 2d.), kita vertus, tokį už Juozą VARŽGALĮ priskaičiuotų biuletenių „perskaičiavimą“, jei jis įvyko, komisijos narys galėjo vykdyti ir susitaręs, „nepastebėdamas“, kad didelė už kandidatą Juozą VARŽGALĮ atiduotų balsų iš tiesų šioje biuletenių krūvelėje nebuvo pažymėti už jį (iš Upninkų apylinkėje paskelbtų rezultatų matyti, kad balsadėžėje buvo rasti 47 biuleteniai už Juozą VARŽGALĮ, o 27 buvo suskaičiuoti paštu; kadangi prie 47 biuletenių, kaip žinome po patikrinimo, buvo primesti 9, tai nuo 56 balsų tie 9 biuleteniai sudaro daugiau kaip 17 proc.; taigi, iš esmės, kas šeštas biuletenis kandidatui Juozui Varžgaliui priskaičiuotoje biuletenių krūvelėje buvo primaišytas iš negaliojančių biuletenių).
5. Atsižvelgiant į šias, naujai paaiškėjusias aplinkybes, kai Pareiškėjo nuomone, atsirado pakankamas pagrindas abejoti ir kitų šioje apygardoje nustatytų rinkimų rezultatų patikimumu, o ypač tuo, ar nebuvo suklastota rinkėjų valia, nustatant du kandidatus, surinkusius daugiausiai rinkėjų balsų, Pareiškėjas, o taip pat ir jo iškeltas kandidatas K.A. KRIVICKAS VRK spalio 18d. posėdžio antroje dalyje pateikė naują prašymą (žr. Priedas Nr. 6), kuriame pareikalavo perskaičiuoti visus šios apygardos biuletenius, taip kaip tai buvo padaryta ir Panerių-Grigiškių apygardoje, atsiradus įtarimams dėl rezultatų klastojimo. Tačiau iš Protokolo 7.1 dalies matyti, kad VRK atmetė šį Pareiškėjo reikalavimą be jokio išsamesnio svarstymo, nors atsakinga VRK narė, priėmusi Deltuvos pietinės apygardos komisijos dokumentus bei koordinavusi biuletenių perskaičiavimą Upninkų apylinkėje, Aistė Žilinskienė informavo, kad „*perskaičiavus balsus Upninkų apylinkėje nustatyta neatitiktimų – užfiksuota gerokai daugiau negaliojančių biuletenių, nei nurodyta protokoluose. Perskaičiavimas turėjo prasmę, nors ir nustatyta, kad Upninkų rinkimų komisija dirbo aplaidžiai, tačiau galutinių rezultatų nepakeitė. /.../ A. Žilinskienė pasiūlė inicijuoti Upninkų rinkimų komisijos pirmininko nušalinimą nuo pareigų.*“

6. Iš Protokolo matyti, kad VRK atmetė Pareiškėjo ir jo iškelto kandidato reikalavimą perskaičiuoti visus Deltuvos pietinės vienmandatės rinkimų apygardos biuletenius kaip „neturintį pagrindo“, o patikrinimo Upninkų apylinkėje rezultatai galimai buvo pripažinti kaip esą „nepakeitę rinkimų rezultatų“, tačiau Upninkų apylinkės patikrinimas „nepakeitė rezultatų“ tik matematiškai įvertinus vienintelę apylinkę ir manipuliacijas negaliojančiais biuleteniais tik vienoje šioje apylinkėje. Seimo rinkimų įstatymo 91 straipsnis nustato, jog šiurkštūs šio įstatymo pažeidimai, dėl kurio rinkimų rezultatai negali būti nustatyti „neginčijamai“, gali neleisti nustatyti esminių rinkimų rezultatų (šiuo atveju – kandidatų poros pakartotiniam balsavimui) ir patys šie rinkimų rezultatai gali būti pripažinti negaliojančiais. 91 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta, kad VRK gali pripažinti rinkimų rezultatus rinkimų apygardoje negaliojančiais, jei nustato, kad šio įstatymo „šiurkštūs pažeidimai, padaryti **rinkimų apylinkėje** [paryškinta Pareiškėjo] arba rinkimų apygardoje, arba dokumentų suklastojimas ar jų praradimas turėjo esminės įtakos rinkimų rezultatams, arba pagal balsų skaičiavimo protokolus ar kitus rinkimų dokumentus negalima nustatyti šių esminių rinkimų rezultatų: 1) vienmandatėje rinkimų apygardoje – kandidato, kuriam tenka mandatas, **arba kandidatų, dalyvaujančių pakartotiniame balsavime** [paryškino Pareiškėjas] /.../. To paties 91 straipsnio 3 dalis nustato, kad: „Rinkimai negali būti skelbiami negaliojančiais, jeigu **neginčijamai** [paryškino Pareiškėjas] nustatyti rinkimų rezultatai leidžia nustatyti esminius rinkimų rezultatus“.
7. Pareiškėjo nuomone, pirmojo Seimo rinkimų turo rezultatai Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje nebuvo nustatyti neginčijamai. Pareiškėjas pagrįstai juos ginčijo ir prašė platesnio patikrinimo, nes panašūs pažeidimai LVŽS kandidato naudai galėjo įvykti ir kitose rinkimų apylinkėse šioje rinkimų apygardoje, kurios komisijai vadovavo LVŽS deleguota pirmininkė, kai tuo tarpu skirtumas tarp būtent LVŽS kandidato, kuriam VRK pripažino antrą vietą ir Pareiškėjo iškelto kandidato yra labai nedidelis. Pareiškėjo manymu, VRK privalėjo patikrinti, ar nėra kitų aplinkybių, kurios leistų paneigti prielaidą (prezumpciją), kad „paklaidos“ dėl manipuliacijų negaliojančiais biuleteniais galėjo pasikartoti ir kitose šios apygardos apylinkių komisijose. Jei VRK ėmėsi „prevencinio“ patikrinimo vienoje iš apylinkių, kurioje kilo pagrįstų abejonių dėl nustatytų rinkimų rezultatų patikimumo, tai po jau atlikto patikrinimo paaiškėjus, jog rezultatai nustatyti ženkliai neteisingai, o apylinkės komisija dirbo taip aplaidžiai, kad patikrinimą koordinavusi VRK narė net pasiūlė nušalinti jos pirmininkę, manytina, kad VRK privalėjo išnagrinėti Pareiškėjo reikalavimą ir nustatyti aplinkybes, leidžiančias atmesti abejones dėl apygardos komisijos, kuriai vadovavo taip pat LVŽS deleguota narė, atlikto darbo, nustatant rinkimų rezultatus, patikimumo. Pareiškėjui nėra prieinami Deltuvos pietinės rinkimų apygardos ir apylinkių komisijų protokolai (pagal Seimo rinkimų įstatymą prie šių protokolų turi būti pridėamos ir stebėtojų pastabos). Anksčiau (po ankstesnių Seimo rinkimų) šie protokolai buvo viešai prieinami visiems piliečiams. Pareiškėjui nėra žinoma kokiu sprendimu ir kada VRK pakeitė šią tvarką, sumažindama sprendimų dėl rinkimų rezultatų nustatymo skaidrumą, o tuo pačiu ir demokratiškumą. Pareiškėjui nėra žinomi (bei nėra suprantami) taip pat ir tokio sprendimo susiaurinti demokratinę rinkimų stebėseną teisiniai motyvai. Pareiškėjui taip pat nėra prieinamas ir oficialaus patikrinimo Upninkų apylinkėje protokolas.
8. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 lapkričio 5 d. išvadoje (žr. Byla Nr. 42/04, <https://www.lrkt.lt/lt/teismo-aktai/paieska/135/ta273/content>) pabrėžė, kad demokratiški rinkimai yra svarbi piliečių dalyvavimo valdant valstybę forma, kartu ir būtinas valstybės politinių atstovaujamųjų institucijų formavimo elementas. Rinkimai negali būti laikomi demokratiškais, o jų rezultatai – legitimiais ir teisėtais, jeigu rinkimai vyksta paminant Konstitucijoje įtvirtintus demokratinį rinkimų principus, pažeidžiant demokratinę rinkimų procedūras. VRK, nustačiusi šiurkščius Seimo rinkimų įstatymo pažeidimus vienoje iš apylinkių Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje, svarstydamą pirmojo Seimo rinkimų turo (2020 m. spalio 11 d.) rezultatus. nenustatė aplinkybių, kurios paneigtų prezumpciją, kad tai turėjo esminės įtakos rinkimų rezultatui šioje

vienmandatėse apygardoje. Konstitucinis Teismas savo 2012 m. spalio 26 d. IŠVADOJE (žr. Byla Nr.14/2012, <https://www.lrkt.lt/lt/teismo-aktai/paieska/135/ta130/content>) pasisakydamas apie šiurkščius Seimo rinkimų įstatymo pažeidimus, susijusius su balsų pirkimu, konstatavo, kad tokiais atvejais VRK privalo naikinti rinkimų rezultatų galiojimą: „*ji privalo pripažinti rinkimų rezultatus rinkimų apygardoje negaliojančiais visais atvejais, kai nustato, kad yra padaryti šiurkštūs Seimo rinkimų įstatymo 5-1 straipsnio 1 dalies pažeidimai, ir nenustato prezumpciją, kad šie pažeidimai savaimė laikytini turinčiais esminę įtaką rinkimų rezultatams, paneigiančių aplinkybių* [paryškino Pareiškėjas], *bei nėra jokių kitų priemonių užtikrinti, kad nebus iškreipta tikroji rinkėjų valia, kuri yra esminė rinkimų rezultatų legitimumo ir teisėtumo prielaida.*“ Manytina, kad šis Konstitucinio Teismo išaiškinimas galioja ne tik balsų pirkimui, bet ir visiems šiurkštiems Seimo rinkimų įstatymo pažeidimams, t. y., VRK privalėjo paneigti prezumpciją, kad šiurkštūs Seimo rinkimų įstatymo pažeidimai (manytina, kad rinkimų rezultatų nustatymo klastojimas yra ne mažiau šiurkštus pažeidimas negu balsų pirkimas) galėjo turėti esminės įtakos nustatant, kurie du kandidatai Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje pateko į antrą Seimo rinkimų turą. VRK iš viso be jokių motyvų ir nagrinėjimo atsisakė ištirti, o ir pati savo iniciatyva nesiėmė tirti, ar panašaus pobūdžio šiurkštūs (ir galimai tyčiniai) Seimo rinkimų įstatymo pažeidimai nepasikartojo ir kitose Deltuvos pietinės apygardos apylinkėse ir kokį poveikį tokie pažeidimai galėjo turėti esminių rinkimų rezultatų nustatymui pirmajame rinkimų ture. Patikrinti buvo nesunku – užteko tik įpareigoti apygardos rinkimų komisiją perskaičiuoti biuletenius, kas būtų užtrukę vos kelias valandas. Pareiškėjui nėra žinomos aplinkybės, kurios VRK leido paneigti tokių pat pažeidimų prezumpciją kitose apylinkėse, tarp jų ir tose apylinkėse, kurių komisijoms taip pat vadovavo LVŽS deleguoti pirmininkai. Jeigu tokios aplinkybės buvo oficialiai nustatytos, tai Pareiškėjas apie jas nebuvo informuotas ir jokia informacija apie tokias aplinkybes Pareiškėjui nėra prieinama.

9. Net jeigu neteisingai LŽVS kandidatui Juozui VARŽGALIUI priskaičiuotų biuletenių dalis kitose apylinkėse būtų vidutiniškai tokia pati kaip ir Upninkų rinkimų apylinkėje, tai sudarytų du su puse karto daugiau balsų, negu nustatytas skirtumas tarp antrą ir trečią vietą užėmusio kandidato (apie 12% Juozui VARŽGALIUI priskaičiuotų biuletenių sudarytų 314 balsų, o jeigu skaičiuotume tik balsadėžėse rastus šiam kandidatui priskirtus biuletenius (17 % „paklaidą“ nuo 1893 biuletenių), tai tokių primestų/priskaičiuotų balsų būtų vidutiniškai dar daugiau). Nebuvo pagrindo atmesti „lėlės“ technologijų taikymo (t. y., įmaišant santykiškai nedidelį skaičių biuletenių į „privilegiuotų“ kandidatų krūvas) prezumpciją kitose Deltuvos apygardos apylinkių komisijose (ir, kaip jau buvo minėta, VRK galimai nieko nepadare, kad paneigtų tokią prezumpciją, galimai nenustačiusi jokių aplinkybių, paneigiančių tokią prezumpciją). Pažymėtina, kad Deltuvos pietinė apygarda pasižymi itin maža komisijų pirmininkų, o taip pat ir jų narių kaita. Pirmininkais paprastai paskiriami LŽVS, Lietuvos socialdemokratų partijos ir Darbo partijos deleguoti komisijų nariai (antai ir antras pagal dydį „neatitikimas“ Upninkų apylinkėje – 5 biuleteniai daugiemandatėje apygardoje neteisingai priskaičiuoti kaip tik Lietuvos socialdemokratų partijai). Kai kurie iš šios apygardos apylinkių komisijų pirmininkų pareigose veikia dešimtmečiais (žr. Pareiškėjo skundą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui; iš jo matyti, kad būtent LSDP, LŽVS ir Darbo partijos atstovai daugelį metų vyravo Ukmergės rajono savivaldybės taryboje; paskutiniai merai – LŽVS, Darbo partijos atstovai, o po pirmojo rinkimų turo šių partijų kandidatai bei Darbo partijai priklausantis Ukmergės rajono meras jau paskelbė, kad antrame Seimo rinkimų ture remis Juozą VARŽGALI). Be to, kitose rinkimų apylinkėse oficialiai fiksuotų negaliojančių biuletenių buvo mažiau nei Upninkų apylinkėje, tad lieka nepaneigta prezumpcija, kad tokių biuletenių neteisėtai galėjo būti įmaišyta net daugiau negu Upninkų apylinkėje. Jei LŽVS kandidato Juozo VARŽGALIO naudai priskaičiuoti biuleteniai būtų tik atsitiktinis „aplaidumas“, tai ir ta „paklaida“ vidutiniškai būtų galimai tokia pati, kaip ir Upninkų apylinkėje (kaip minėta, tai sudarytų žymiai didesnį skaičių balsų nei nustatytas skirtumas tarp antrą ir trečią vietą užėmusio kandidato) ir tai nepaneigia prezumpcijos dėl esminės nustatytų

pažeidimų įtakos rinkimų rezultatams. Kita vertus, šioje byloje esminę reikšmę turi ne vien tikslus, sąžiningas ir neginčijamas rinkimų rezultatų nustatymas (t.y., ne vien neginčijamai nustatytas faktas, kurie du kandidatai iš tiesų pateko į pakartotinį balsavimą Deltuvos pietinėje apygardoje), bet ir rinkimų klastojimo prevencija. Patikrinus biuletenius visose apylinkėse, galėjo paaiškėti nauji neatitikimai su protokoluose nustatytais rezultatais. Netgi jei paaiškėtų, kad rinkimų esminiai rezultatai Deltuvos pietinėje apygardoje nepasikeitė (t. y., jeigu Juozas VARŽGALYS po patikrinimo pasiliktų kandidatų poroje, kuri dalyvauja pakartotiniame balsavime), tai toks patikrinimas vis vien turėtų reikšmę, nustatant kur ir kiek šioje apygardoje pasireiškė galimo klastojimo požymiai, koku mastu buvo galėjo būti iškreipta rinkėjų valia. Todėl Pareiškėjo manymu, VRK sprendimo motyvas neperskaičiuoti visos apygardos biuletenių vien tik dėl to, kad vienos apylinkės „neatitikimai“ patys savaime dar neįgijo reikšmės esminiams rinkimų rezultatams visoje šioje vienmandatėje apygardoje nėra nei pagrįstas, nei pakankamas, nei pateisinamas. Tuo labiau, kad ir pačiai VRK juk toks argumentas nebuvo pakankamas tada, kada ji priėmė protokolinį sprendimą perskaičiuoti biuletenius Upninkų apylinkėje, kartu atmesdama tokį patį Deltuvos pietinės apygardos komisijos pirmininkės „argumentą“, kad apylinkės biuletenių patikrinimo apylinkės komisija neorganizuos, nes tai esą neturi įtakos rinkimų rezultatams. Po to, kai paaiškėjo rinkimų rezultatų klastojimo požymiai šioje apylinkėje, motyvas dėl įtakos nebuvimo esminiam rinkimų rezultatui tiesiogiai visoje apygardoje tapo tik dar labiau abejotinas.

10. Taigi, nepaisant Konstitucinio Teismo išvadų, VRK nepasirūpino patikrinti, ar nėra aplinkybių, kurios paneigtų prezumpciją, kad nustatant rinkimų rezultatus, jie galėjo būti klastojami ir kitose Deltuvos pietinės apygardos apylinkėse (primaišant biuletenius ne į tų kandidatų krūveles ar negaliojančių biuletenių krūveles į galiojančių biuletenių krūveles, ir kitais panašiais būdais). Šiuo požiūriu balsų klastojimas ir pagal pažeidimo pobūdį yra panašus į balsų pirkimą. Jei jau nustatyta faktų, kad apygardoje buvo perkami balsai, tai yra galimybė, kad jie buvo perkami ne tik šiais nustatytais atvejais. Tas pats ir dėl klastojimo – jei jau buvo nustatyta, kad balsavimo rezultatai buvo klastojami vienoje apylinkėje, tai reikia nustatyti aplinkybes, paneigiančias galimybę, kad balsai buvo klastojami ir nenustatytais atvejais šioje apylinkėje bei kitose apygardos apylinkėse. Tokių paneigiančių aplinkybių, kaip minėta, VRK nenustatė, tuo tarpu Pareiškėjui buvo žinomos aplinkybės, kurios tokią prezumpciją patvirtina, tačiau jis neturėjo galimybės VRK spalio 18d. vėlai įvykusiam „svarstyme“ tokias aplinkybes, kurios Pareiškėjui sukėlė pagrįstas abejones, pateikti. Antai A.B., Deltuvos pietinės rinkimų apygardos (nr.61) Anykščių rinkimų apylinkės (nr.2) komisijos narė kandidatui K.A. Krivickui paliudijo (žr. Priedą Nr. 7), kad 2020 10 11 dieną, sekmadienį, jau po 20:00 val. uždarius rinkimų apylinkę ir pradėjus skaičiuoti balsus ji pastebėjo, kad kitų komisijos suskaičiuotoje krūvelėje tarp negaliojančių biuletenių yra net keli galiojantys biuleteniai, atiduoti už kandidatą K. A. Krivicką. Kilus įtarimui, kad tokių biuletenių gali būti ir daugiau, A.B. patikrino visą negaliojančių biuletenių krūvelę ir ten aptiko 5 biuletenius, kurie buvo galiojantys ir atiduoti už kandidatą K. A. Krivicką, tačiau įsimaišė tarp negaliojančių. A.B. informavo komisijos pirmininkę Dovilę Kuliešę, kuri „labai supyko“ ir kitų komisijos narių akivaizdoje teigė, kad A.B. kišasi ne į savo reikalus, tačiau galiausiai ji pripažino, kad tie 5 biuleteniai iš tiesų yra galiojantys ir yra atiduoti už K. A. Krivicką, tad perkėlė juos į kandidato K.A. Krivicko naudai priskaičiuotų biuletenių krūvelę (kitą dieną šią klaidą komisijos susirinkime pirmininkė teisingai tuo, kad komisijos nariai „buvo pavargę“). Anykščių rinkimų apylinkės komisijos pirmininkę delegavo Darbo partija, o ji pati komisijos darbe jau dirbo penkis kartus. Patyrę komisijos nariai žino, kad nedidelės klaidos gali nulemti, kas pateks į antrą turą (ir šiuo atveju jie nebūtų suklydę – 5 biuleteniai x 29 apylinkės = 145 balsai, o tai būtų daugiau kaip „nustatytas“ skirtumas tarp antrą ir trečią vietą užėmusio kandidato). Šis faktas ir paskatino Pareiškėją kreiptis į apygardos komisiją, vėliau į VRK, kad būtų perskaičiuoti biuleteniai. Čia dar vertėtų pridurti, kad patyrę komisijos nariai taip pat žino, kad bet kuris iš Ukmergės rajono „sisteminių kandidatų“ (LVŽS, LSDP, DP), patekęs į antrą turą su konservatorių (TS-LKD) kandidatu,

turi geras galimybes laimėti. Mažiau prognozuojama situacija susidarytų, jei į antrą turą patektų koks nors „nesisteminis“, labiau nepriklausomas kandidatas.

11. Nėra kaip paneigti prezumpcijos, kad su negaliojančiais biuleteniais galėjo būti manipuluojama ir kitose Deltuvos pietinės apygardos apylinkėse, arba konstatuoti, kad buvo labai didelė netvarka biuletenių apskaitoje. Antai Kauno rinkimų apylinkės (nr.9) komisijos narė I. N. pranešė (žr. Priedą Nr.8), kad 2020 10 11 dieną uždarius šią apylinkę po 20:00 ji, būdama Deltuvos pietinės rinkimų apygardos (nr.61) Kauno rinkimų apylinkės (nr.9) komisijos nare, buvo atsakinga už balsavimo paštu vokų atplėšimą ir pradėjus skaičiuoti balsus pastebėjo, kad daug paštu atėjusių biuletenių yra visiškai tušti, neužpildyti, nepažymėti už jokių kandidatą. Tokių visiškai tuščių biuletenių buvo ne vienas kitas, o daugiau nei 10. Visus šiuos biuletenius ji sudėjo į negaliojančių krūvelę. Ir informavo apie tokią keistą tendenciją komisijos pirmininkę. Kaip toliau buvo skaičiuojami šie tušti negaliojantys biuleteniai ir kas su jais buvo daroma ji nežino. Komisijos narė I.N. nesužinojo, kas toliau atsitiko su tais galimai tuščiais biuleteniais, neprisimena kiek tiksliai jų buvo, taip pat nesužinojo, ar jie buvo priskaičiuoti prie negaliojančių, neprisimena, ar apie juos buvo kas įrašyta protokole, negali pasakyti, ar tie galimai tušti biuleteniai visi buvo antspauduoti, ar nebuvo, ar apie juos buvo pranešta apygardos komisijai ir VRK, kaip to įsakmiai reikalauja įstatymas (žr. aukščiau). Taigi, manytina, kad tikrai buvo priešasčių Vyriausiajai rinkimų komisijai nustatyti, ar buvo tokių apylinkių, kuriose buvo rasta aplinkybių, paneigiančių prezumpciją, kad „nežymūs“ klastojimai galėjo pasikartoti ir jose. Kauno apylinkės neaiškumai dėl balsavimo paštu gali paaiškinti, kodėl kai kuriose apylinkėse balsavime paštu rezultatai labai skiriasi nuo bendrų tendencijų (antai, Upninkų apylinkėje už LVŽ kandidatą paštu atiduota daugiausia balsų (27), nors pagal bendrą „vidutinį“ rezultatą balsavime paštu jis ženkliai atsilieka nuo pirmą vietą užėmusios kandidatės).
12. Kaip jau buvo minėta, nepaisant Upninkų apylinkės patikrinimo rezultatų ir Pareiškėjo pateikto papildomo reikalavimo (po Pareiškėjo inicijuoto patikrinimo paaiškėjus šiurkštiems Seimo rinkimų įstatymo pažeidimams) perskaičiuoti visus Deltuvos pietinės apygardos biuletenius, VRK priėmė sprendimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų pakartotinio balsavimo vienmandatėse rinkimų apygardose paskelbimo“, kurio Priede nustatė pakartotino balsavimo poras, tarp kurių buvo nustatyta ir pakartotiniame balsavime dalyvaujančių kandidatų pora būtent Deltuvos pietinėje apygardoje (cit.: „Deltuvos pietinė rinkimų apygarda. Agnė Balčiūnienė (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatė) ir Juozas Varžgalys (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatas)“. Tačiau pagal Seimo rinkimų įstatymą (Nr. VIII-1870, 2000 07 18, žr. suvestinę nuo 2020m. liepos 1d. galiojančią redakciją) **88 str. 1 d. aiškiai apibrėžia reikalavimą**, kad Vyriausioji rinkimų komisija nustato rinkimų rezultatus tik po to, kai jau išnagrinėjo visus skundus: „Rinkimų rezultatus nustato Vyriausioji rinkimų komisija **po to** [paryškino Pareiškėjas], kai išnagrinėja visus skundus ir nustato visus rinkimų rezultatus šioje apygardoje /.../“. Nepaisant to, VRK nustatė spalio 11 d. įvykusių pirmojo turo rinkimų rezultatus (dviejų kandidatų porą Deltuvos pietinėje apygardoje) ne tik kad deramai neišnagrinėjusi (iš esmės visai nenagrinėjusi) Pareiškėjo prašymo, bet ir patį šį prašymą formaliai apsvartė **tik po to, kai jau buvo priėmusi sprendimą dėl rinkimų rezultatų nustatymo Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje**, nors tą aiškiai draudžia įstatymas. VRK Pareiškėjo pagrįstą reikalavimą ignoravo, priimdama sprendimą dėl rinkimų rezultatų nustatymo Deltuvos pietinėje apygardoje, nepaisant to, kad dar nė nebuvo išnagrinėjęs visų skundų (ir konkrečiai šio Pareiškėjo prašymo), nors to labai įsakmiai reikalauja įstatymas. VRK tik priėmė domėn patikrinimo rezultatus, įrašydama naujus skaičius vienoje iš apylinkių, o kartu ir visoje apygardoje, tačiau toliau į esmę nebesigilino, nors akivaizdu, kad balsai buvo suskaičiuoti labai neteisingai ir tokio svarstymo prašė Pareiškėjas, pagrįstai konstatuodamas, kad dėl galimai netinkamos rinkimų komisijų veiklos šioje apygardoje yra iškreipiama rinkėjų valia, yra pažeidžiami demokratiniai rinkimų principai. Dėl šių, aukščiau paminėtų, aplinkybių: 1) tiek

VRK Sprendimas Nr. Sp-252, tiksliau, jo Priedas, ta apimtimi, kiek jame patvirtinta kandidatų į Seimo narius pora Deltuvos pietinėje apygardoje, dalyvausiančių pakartotiniame balsavime), ne išnagrinėjus visų skundų dėl šios apygardos, 2) tiek ir VRK protokolinis nutarimas atmesti Pareiškėjo reikalavimą, žr. Protokolo 7.1 dalį, cit.: *NUTARTA netenkinti Centro partijos-tautininkų, K. A. Krivicko, A. Astrauskaitės prašymų perskaičiuoti visos Deltuvos pietinės rinkimų apygardos biuletenius, nesant tam pagrindo, ir pripažinti, kad skundai išnagrinėti*“, kuris buvo priimtas netrukus **po to, kai jau buvo nustatyti pirmojo turo rinkimų rezultatai**, Pareiškėjo manymu, akivaizdžiai prieštarauja SRĮ 88 str. 1 daliai ir todėl yra neteisėti.

13. Pareiškėjas, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Prezidento suteiktą laiką, spalio 28d. kreipėsi į VRK, atsižvelgiant į naujas aplinkybes ir argumentus, pakartotinai prašydamas perskaičiuoti balsus Deltuvos pietinėje apygardoje (raštu pateikęs du skundus ir dėl kitų dviejų apylinkių – Kauno ir Anykščių apylinkių). Šį klausimą VRK įtraukė į spalio 31d. posėdžio darbotvarkę, tačiau VRK nesiėmė jokių veiksmų dėl prevencinio patikrinimo ne tik dėl visos Deltuvos pietinės apygardos, bet netgi ir dėl tų dviejų apylinkių, kuriose nustatyti galimai tyčinio „klydimo“ faktai. VRK ir pati ne nepatikrino apylinkių komisijų protokolų po Seimo rinkimų pirmojo balsavimo turo ir Pareiškėjui nesuteikė galimybės su jais susipažinti, nors Pareiškėjas kelios dienas iki VRK posėdžio to pagrįstai prašė. Taigi, VRK išnagrinėjo ir naujojo Pareiškėjo skundo esą „dėl tų pačių priežasčių“, kurias Pareiškėjas ir ginčija, nes pagal įstatymą VRK, prieš nustatydamas rinkimų rezultatus privalo tokius skundus (prašymus) išnagrinėti ir jei juos atmeta, tokius savo sprendimus teisėtai pagrįsti.

Pareiškėjas prašo Lietuvos Respublikos Prezidentą J.E. Gitaną Nausėdą kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su paklausimu dėl išvados, ar nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas:

1. ar per 2020 metų Lietuvos Respublikos Seimo narių rinkimus vienmandatėje Deltuvos pietinėje apygardoje Nr. 61, nustatant joje rezultatus pirmajame rinkimų ture (spalio 11d.) nebuvo pažeistos Seimo rinkimų įstatymo 64 str., 74 str. 1 ir dalys, 76 str. 3 d., 77 str. 2 ir 4 dalys, 79 str. 2 dalies 2 ir 8 punktai, 80 str. 2 d.
2. ar per 2020 metų Lietuvos Respublikos Seimo narių rinkimus vienmandatėje Deltuvos pietinėje apygardoje Nr. 61, nustatant joje rezultatus pirmajame rinkimų ture, VRK, priimdama Sprendimo Nr. Sp-252 Priedą, ta apimtimi, kuria jame patvirtinta kandidatų į Seimo narius pora Deltuvos pietinėje apygardoje, dalyvausiančių pakartotiniame balsavime, nepažeidė Seimo rinkimų įstatymo 88 str. 1 dalies.
3. ar per 2020 metų Lietuvos Respublikos Seimo narių rinkimus vienmandatėje Deltuvos pietinėje apygardoje Nr. 61, nustatant joje rezultatus pirmajame rinkimų ture, VRK, pradėdama svarstyti ir priimdama spalio 18 d. protokolinį nutarimą 7.1 atmesti Pareiškėjo skundą dėl Deltuvos pietinėje apygardoje jau tik po to, kai priėmė Sprendimo Nr. Sp-252 Priedą, kuriame patvirtinta kandidatų į Seimo narius pora Deltuvos pietinėje apygardoje, dalyvausiančių pakartotiniame balsavime, nepažeidė Seimo rinkimų įstatymo 88 str. 1 dalies.
4. ar nustatyti šiurkštūs Seimo rinkimų įstatymo pažeidimai, pažeidžiantis demokratinį rinkimų principus, leido Vyriausiajai rinkimų komisijai neginčijamai nustatyti esminius rinkimų rezultatus Deltuvos pietinėje rinkimų apygardoje po pirmojo rinkimų turo spalio 11 d. (ar leido Vyriausiajai rinkimų komisijai tiksliai nustatyti kandidatus, kurie po 2020 m. spalio 11 d. balsavimo pateko į antrą rinkimų turą).

Suprantama, jei esminiai rinkimų rezultatai nebuvo neginčijamai nustatyti pirmajame rinkimų ture, tai jie negali būti teisėti, neginčijamai nustatyti ir po antrojo rinkimų turo. Net jei paaiškėtų, kad esminiai rinkimų rezultatai pirmajame ture buvo neginčijamai nustatyti, abejotino patikimumo rinkimų komisijų veikla, jų

„aplaidumas“ juk galėjo sukurti ir naujų problemų dėl rinkimų procedūrų Deltuvos pietinėje apygardoje patikimumo, kadangi po atlikto „prevencinio“ patikrinimo vienoje iš šios apygardos apylinkių VRK taip ir nesiėmė jokių esminių priemonių, kad pakeistų padėtį, nepriėmė jokių sprendimų dėl šios apygardos komisijos ir jos Upninkų apylinkės komisijos sudėties bei jų darbo tvarkos keitimo, nei jokių kitų teisinių priemonių, kurios, Pareiškėjo manymu, buvo ir yra būtinos, nustačius tyčinius rinkimų rezultatų keitimo faktus ir netvarką. Pareiškėjas pagrįstai konstatuoja, kad VRK atsainiai vertina „nežymius“ neatitikimus ne tik Deltuvos pietinėje apygardoje. Kažkoku būdu iš kažkur atsiranda septyni prapuolę balsavimo paštu biuleteniai Utenos apygardoje, kur pagal pirminį skaičiavimą du kandidatai surinko po lygiai balsų. VRK nusprendė perskaičiuoti visus šios apygardos biuletenius ir nustatė naujus rinkimų rezultatus. Šis mūsų prašymas turi didelės reikšmės, keičiant tokią rinkimų rezultatų nustatymo praktiką, kuri VRK pareigūnams gal ir atrodo „normali“, t. y. toleruotina, tačiau jei „aplaidumas“ ir „neatitikimai“ turi kryptingą pobūdį taip, kaip tai buvo mažiausiai dviejose Deltuvos pietinės apygardos komisijose, o vienoje nežinia iš kur ir kas paštu atsiuntė tuščius biuletenius, su kuriais nežinia kas toliau buvo daroma, tai tokia VRK „tolerancija“ Pareiškėjo nuomone, iš tiesų pati nėra toleruotina, o patys faktai bent dviejose Deltuvos pietinės apygardos apylinkėse tikrai nusipelno net ikiteisminio tyrimo.

Atsižvelgiant į teisėtą interesą, kad Konstitucinio Teismo posėdyje būtų išklaustytos visos pusės, taip pat prašome Lietuvos Respublikos Prezidentą J.E. Gitaną Nausėdą atstovais šiame teisme (ar vienu iš atstovų paskirti Seimo narį, CP-T pirmininką Naglį Puteikį ir buvusį Seimo narį, atstovą Konstituciniame Teisme panašioje byloje prieš 8 metus Gintarą Songailą.

Naglis Puteikis

Centro partija-Tautininkai pirmininkas

Priedai:

1. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo spalio 22 d. nutartis
2. Centro partijos-Tautininkų spalio 21 d. skundas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui
3. Vyriausiosios rinkimų komisijos spalio 18 d. sprendimo Nr. Sp-252 priedas
4. Vyriausiosios rinkimų komisijos spalio 18 d. protokolai
5. Patikrinimo Upninkų apylinkėje Nr. 25 fotonuotraukos
6. Pareiškėjo spalio 18 d. prašymas Vyriausiajai rinkimų komisijai.
7. Anykščių apylinkės Nr. 2 (Deltuvos pietinėje apygardoje) komisijos narės paliudijimas
8. Kauno apylinkės Nr. 9 (Deltuvos pietinėje apygardoje) komisijos narės paliudijimas.
9. Lietuvos Respublikos Prezidento J.E. Gitano Nausėdos atsakymai Pareiškėjui.